

**Hautala ym.: Ehdotus laiksi ydinenergiain muuttamisesta***Eduskunnalle***ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Aloitteessa esitetään ydinenergialakia muutettavaksi siten, että laki kieltää ulkomaaisessa ydinteknisessä laitoksessa tai muussa ulkomai-

sessä ydinteknisessä toiminnassa syntyneen käytetyn ydinpolttoaineen sekä ydinjätteen loppusijoituksen Suomessa.

**PERUSTELUT**

Suomessa on ilmaistu sekä kansalaisten että päättäjien keskuudessa huoli siitä, että maamme mahdollisesti EY:n jäseneksi liittyessään menettäisi oikeuden olla hyväksymättä ulkomaista alkuperää olevan ydinjätteen ja käytetyn ydinpolttoaineen maahantuontia, varastointia ja loppusijoitusta alueellaan.

Kun missään maassa ei ole ilmennyt halua ottaa vastuuta muiden maiden tuottamasta ydinjätteestä, on odotettavissa, että paineet kohdistuvat niihin maihin, joissa loppusijoitusongelmaa pidetään teknisesti ratkaistuna.

VTT on lausunnossaan uuden ydinvoimalaitoksen rakentamista koskevaan periaatepäätökseen todennut seuraavaa: "Kansainvälisesti hyväksytty käsitys asiantuntijatasolla on, että loppusijoitus voidaan toteuttaa turvallisesti ja kohtuullisin kustannuksin edellyttäen, että paikalliset olosuhteet valittavalla sijoituspaikalla kartoitetaan huolellisesti sekä teknisen ratkaisun toimintakyky näissä nimenomaisissa olosuhteissa varmistetaan seikkaperäisesti." Vuodenvaihteessa voimayhtiöt seuloivat paikallisiin jatkoselvityksiin kolme paikkakuntaa, Kuhmon, Konginkankaan ja Eurajoen Olkiluodon.

Suomen käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitussuunnitelmat ovat omiaan herättämään kansainvälistä kiinnostusta loppusijoitusongelman jatkuvasti kasvaessa. EY:n uusimmassa, viidennessä ympäristönsuojelun puiteohjelmassa todetaan tarve alkaa luoda radioaktiivisten jätteiden

käsittelyssä koko yhteisön kattavaa strategiaa, joka kattaa radioaktiivisen jätteen kaikki lajit.

Radioaktiivisten aineiden kansainvälisiä kuljetuksia koskeva EY-direktiivi sallii kansallisten viranomaisten tietyin perustein olla myöntämättä kuljetuksille lupaa. On kuitenkin epäselvää, tulkitaanko käytetty ydinpolttoaine ja ydinjäte tavaraksi, jonka tulee liikkua vapaasti EY-alueella. Eräiden ongelmajätteiden kuljetusta ja varastointia koskevista EY-tuomioistuimen päätöksistä on pääteltävissä, että kiello saatetaan tulkita kaupan esteeksi ja sen määrälliseksi rajoitukseksi.

Ruotsi, joka on maininnut EY-jäsenyyksineuvottelujen avauslausunnossaan pyrkivänsä säilyttämään oikeuden kieltäytyä ottamasta vastaan ulkomaista ydinjätettä, on äskettäin pyrkimyksensä vakuudeksi muuttanut ydintekniikkalainsäädäntöään tällä tavalla.

Nyt myös Suomessa ympäristöministeriö on ottanut yhdeksi neuvottelutavoitteekseen oikeuden kieltäytyä ottamasta vastaan ulkomaista ydinjätettä. Koska Suomessa ei ole voitu riittävästi vakuuttua siitä, että maamme EY:n jäseneksi mahdollisesti liittyessään voisi säilyttää tämän oikeuden, on ydinenergialakia muutettava Ruotsin esimerkin suuntaiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:*

# Laki

## ydinenergiain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 11 päivänä joulukuuta 1987 annettuun ydinenergi lakiin (990/87) uusi 4 a § seuraavasti:

### 4 a §

*Ulkomailla syntyneet ydinjätteet ja ulkomainen käytetty ydinpolttoaine*

sa syntyneen ydinjätteen sekä ulkomaisen käytetyn polttoaineen loppusijoitus Suomeen on kielletty.

Ulkomaaisessa ydinteknisessä laitoksessa tai muussa ulkomaaisessa ydinteknisessä toiminnas-

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä kuuta 199 \_\_\_\_\_ .

Helsingissä 12 päivänä maaliskuuta 1993

Heidi Hautala  
Ulla Anttila  
Tuija Maaret Pykäläinen  
Liisa Jaakonsaari  
Claes Andersson  
Heikki Rinne  
Tina Mäkelä  
Eeva-Liisa Moilanen  
Tuulikki Hämäläinen  
Pentti Lahti-Nuuttila  
Jukka Roos  
Matti Vähänäkki  
Vesa Laukkanen  
Reijo Laitinen  
Iivo Polvi  
Matti Väistö  
Esko-Juhani Tennilä  
Jarmo Wahlström  
Maria Kaisa Aula  
Satu Hassi  
Maija Rask  
Hannu Kemppainen  
Erja Lahikainen  
Marita Jurva  
Marjut Kaarilahti  
Tuula Kuittinen  
Jukka Gustafsson  
Asko Apukka  
Timo Laaksonen  
Jouni Backman  
Arja Alho  
Henrik Westerlund  
Jouni J. Särkijärvi  
Pekka Leppänen

Virpa Puisto  
Eva Biaudet  
Riitta Myller  
Marjatta Stenius-Kaukonen  
Matti Vanhanen  
Raimo Vuoristo  
Pekka Räty  
Jaakko Laakso  
Outi Ojala  
Tarja Halonen  
Martti Korhonen  
Raila Aho  
Leea Hiltunen  
Pirkko Laakkonen  
Aarno von Bell  
Annikki Koistinen  
Raili Puhakka  
Erkki Tuomioja  
Håkan Nordman  
Markku Rossi  
Markku Koski  
Kauko Heikkinen  
Kyllikki Muttilainen  
Mirja Ryyänen  
Pirjo-Riitta Antvuori  
Håkan Malm  
Anna-Liisa Kasurinen  
Lea Savolainen  
Maija Perho-Santala  
Maija-Liisa Lindqvist  
Tarja Kautto  
Markku Laukkanen  
Raimo Vistbacka  
Antti Kalliomäki

Minna Karhunen  
Pekka Haavisto  
Paavo Nikula  
Ulpu Iivari  
Arja Ojala  
Anneli Taina  
Ismo Seivästö  
Tuulikki Ukkola  
Marjatta Vehkaoja  
Jan-Erik Enestam  
Eero Paloheimo  
Jouko Jääskeläinen  
Erkki Pulliainen  
Eila Rimm  
Sirkka-Liisa Anttila  
Sulo Aittoniemi  
Hannu Suhonen  
Olli Rehn  
Hannele Luukkainen  
Marja-Leena Viljamaa  
Juha Korkeaola  
Kari Rajamäki  
Aino Suhola  
Irmeli Takala  
Anneli Jäätteenmäki  
Margareta Pietikäinen  
Osmo Polvinen  
Tellervo Renko  
Sinikka Hurskainen  
Jarmo Laivoranta  
Eeva Kuuskoski  
Leena Luhtanen  
Heikki Riihijärvi  
Esko Seppänen